

Głos Akademicki

rok XVIII, nr 58

ISSN 1732-4564

grudzień 2011

Pismo środowiskowe Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Spis treści

Wydarzyło się...	3
Wymiana tablic informacyjnych	4
Inauguracja roku akademickiego 2011/2012	5
Nominacje w Belwederze	10
Medal dla kieleckiego mediewisty	11
Odszedł twórca „Dymarek”	12
Niezwykły dar	12
Msza akademicka	13
Doktorat z chemii	14
Nowi doktorzy UJK	14
Laboratoria Kielce	16
Trzy inwestycje	16
Młode kadry pielęgniarstwa	17
Kampania „Białej wstążki”	18
Mężczyźni przeciwko przemocy wobec kobiet	18
Dychotomiczny rozwój obszarów wiejskich	21
Konferencja o zdrowiu	22
Debiut na trzecim miejscu	23

„Głos Akademicki” – pismo środowiskowe
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
Redaguje Kolegium

Redaktor naczelny: Ryszard Biskup

Autorzy zdjęć: Ryszard Biskup, Piotr Jędrzejewicz, Tomasz Błaszczewicz, Marcin Kmiecik i archiwum

Adres redakcji: ul. Żeromskiego 5, Kielce, tel. 41-344-20-11, 604-252-676, 509-711-498

www.ujk.edu.pl, e-mail: rzecznik@pu.kielce.pl

Druk: Poligrafia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, tel. 41-349-72-36

Wydarzyło się...

Senat Narodowego Uniwersytetu Uzbekistanu im. Mirzo Ulugbeka w Taszkencie podjął uchwałę o nadaniu stopnia doktora honoris causa prof. zw. dr. hab. Bogusławowi Wiłkomirskiemu z Katedry Ochrony i Kształtowania Środowiska UJK. Uroczystość wręczenia odbyła się podczas uroczystego posiedzenia senatu uniwersytetu 25 października 2011 roku.

Nominację profesorską z rąk prezydenta RP Bronisława Komorowskiego odebrał kolejny naukowiec z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, historyk Jerzy Szczepański. W uroczystościach w Belwedrze wzięła udział rodzina profesora.

III ogólnopolska konferencja z cyklu „Procesy transformacji obszarów wiejskich – Dychotomiczny rozwój obszarów wiejskich. Czynniki peryferyzacji, czynniki progresji” obradowała pod Kielcami. W spotkaniu uczestniczyli uczeni z Kielc, Warszawy i Wrocławia. Konferencja obradowała pod honorowym patronatem JM rektor UJK prof. dr hab. Reginy Renz, ministra rolnictwa i rozwoju wsi dr. Marka Sawickiego, piosenkarza Andrzeja Patysa i marszałka województwa świętokrzyskiego Adama Jarubasa.

Konferencja dydaktyczna „Współczesne kształcenie dydaktyków szkół wyższych i nauczycieli przedmiotów przyrodniczych” obradowała w Kielcach. XVII spotkanie dydaktyków prowadziło prace w kilku blokach problemowych. Obradom plenarnym przewodniczyły: prof. prof. Ligia Tuszyńska z Uniwersytetu Warszawskiego i Bożena Wójtowicz z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, prof. Irena Fudali i dr Teresa Janicka Panek oraz dr. dr. Małgorzata Jagodzińska, Maria Pedryc-Wrona, Irena Jarzyńska i Dorota Morka z UJK w Kielcach.

Tradycyjne organizowane od lat w Kielcach przez redakcję lokalnych mediów wspólne odśpiewywanie bożonarodzeniowych kolęd nie mogło się odbyć bez przedstawicieli uniwersytetu. Na ustawionej w centralnym miejscu Rynku estradzie, polskie kolędy zaśpiewali m.in. JM rektor prof. dr hab. Regina Renz i prorektor do spraw dydaktycznych i studenckich prof. Janusz Król.

Wymiana tablic informacyjnych

To było ważne wydarzenie, jedno z tych o których zwykło się bez emfazy mówić – historyczne. W asyście profesury, studentów, pracowników administracji JM rektor prof. dr hab. Regina Renz dokonała uroczystego odsłonięcia tablic informacyjnych na budynku rektoratu przy ul. Żeromskiego. W przeddzień inauguracji roku akademickiego na wszystkich obiektach zawisły nowe tablice. Te z napisem Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego zostały zastąpione przez nowe obwieszające, że w Kielcach funkcjonuje klasyczny Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Pod rządami nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, która weszła w życie 1 października 2011 roku uczelnia pozbyła się przymiotników w nazwie.

W krótkim wystąpieniu wygłoszonym w trakcie niezwyklej uroczystości JM rektor prof. dr hab. Regina Renz przypomniała, że w okresie czterdziestu minionych lat tablice informacyjne na budynkach uczelni wymieniano pięciokrotnie. Od Studium Nauczycielskiego przez Wyższą Szkołę Nauczycielską, Wyższą Szkołę Pedagogiczną, Akademię Świętokrzyską, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego po Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

Nad portykiem wejściowym do rektoratu pojawił się też nowy, cyzelowany w pracowni artysty – rzeźbiarza Arkadiusza Łatosa napis informacyjny.

Inauguracja roku akademickiego 2011/2012

**Dostojni Goście,
Prześwietny Senacie,
Szanowni Zebrani**

Dzisiejsze uroczyste posiedzenie senatu, inaugurujące nowy rok akademicki w murach pierwszego na ziemi świętokrzyskiej uniwersytetu klasycznego, stanowi okazję do refleksji nad historią, teraźniejszością i przyszłością naszej uczelni.

Uniwersytet to jeden z najszczęśliwszych pomysłów średniowiecznej Europy. Trudno wskazać na inną instytucję, która w tak istotny sposób wpisała się w jej dzieje i w rozwój kultury każdego z europejskich narodów i tak chętnie została zaakceptowana przez inne kraje na wszystkich kontynentach. Oczywiście w poszczególnych państwach ukształtowały się różne wzorce i typy uniwersyteckiego studium generale ale uniwersytety przez całe stulecia cieszyły się i wciąż cieszą się wysokim prestiżem w społeczeństwie, jednoczyły i wciąż jednoczą i kształtują umysły elit intelektualnych Europy i świata. Toteż nic dziwnego, że światli władcy w różnych epokach historycznych czynili starania by w ich państwach, miastach i regionach powstawały wyższe uczelnie nie zawsze o statusie uniwersyteckim.

Tak też się działo w regionie świętokrzyskim, gdzie geneza świeckiego szkolnictwa wyższego sięga początków XIX

wieku. W latach 1816 – 1827 istniała w Kielcach pierwsza na ziemiach polskich wyższa uczelnia typu technicznego: Szkoła Akademiczno-Górnicza założona przez Stanisława Staszica na wzór podobnej uczelni we Freibergu w Saksonii. W czasie drugiej wojny światowej w latach 1943-1945 działały tu tajne kursy uniwersyteckie prowadzone przez profesorów Uniwersytetu Poznańskiego, w których uczestniczyło ok. 120 osób. Dwadzieścia lat później w 1965 r. powołano Kielecko-Radomską Wyższą Szkołę Inżynierską, która w 1974 r. przekształciła się w Politechnikę Świętokrzyską.

Początki naszej uczelni były skromne. 19 czerwca 1969 r. decyzją prezesa Rady Ministrów na bazie Studium Nauczycielskiego została powołana Wyższa Szkoła Nauczycielska w Kielcach, gdzie na 3 wydziałach: humanistycznym, matematyczno-przyrodniczym i pedagogicznym podjęto studia licencjackie 335 studentów i rozpoczęło pracę 35 nauczycieli akademickich (w tym 7 docentów i 9 doktorów). Cztery lata później WSN uzyskała status uczelni akademickiej i została przekształcona w Wyższą Szkołę Pedagogiczną z możliwością kształcenia na poziomie studiów magisterskich. W 1981 r. utworzony został Wydział Zamiejscowy w Piotrkowie Trybunalskim, na bazie którego w 2000 r. powstała filia naszej uczelni. W tym sa-

mym roku po 30 latach istnienia uczelni pedagogicznej nastąpiła zmiana jakościowa nazwy na Akademię Świętokrzyską im. Jana Kochanowskiego. Wówczas Rektor Adam Massalski szczególne słowa podziękowania kierował pod adresem ówczesnych parlamentarzystów – posła Jerzego Jaskierni i senatora Krzysztofa Lipca. Nazwa ta obowiązywała do 22 marca 2008 r., kiedy to spełnienie wszystkich wymogów formalnych dało podstawę do jej przekształcenia w Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. Powstanie uniwersytetu przymiot-

nikowego było w dużym stopniu zastępowane przez prac komitetu na rzecz przekształcenia Akademii Świętokrzyskiej w Uniwersytet Jana Kochanowskiego kierowane przez postać i wicepremiera Przemysław Gosiewskiego. Po 2008 r. tempo zmian nabrało przyspieszenia. Po 3 latach istnienia Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego 31 marca 2011r. uwzględniając wolę społeczności akademickiej, społeczności lokalnej, władz miasta i regionu senat naszej uczelni podjął uchwałę o zmianie nazwy na Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Podstawę prawną tej uchwały stanowił art. 3 ust. 1 ustawy „prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 18 marca 2011 r., w którym stwierdzono „wyraz uniwersytet może być używany w nazwie uczelni, której jednostki organizacyjne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora co najmniej w 10 dyscyplinach, w tym co najmniej po 2 uprawnienia w każdej z poszczególnych grup dziedzin nauki”. Zgodnie z art. 38 ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2011r.

Nasza uczelnia posiadając 10 uprawnień do nadawania stopnia doktora, w tym 4 w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinach historia, językoznawstwo, nauki o polityce i pedagogika, 2 uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dziedzinach fizycznych i nauk o Ziemi, w dyscyplinach fizyka i geografia, 2 uprawnienia w dziedzinach nauk biologicznych i chemicznych w dyscyplinach biologia i chemia oraz 2 inne uprawnienia w dziedzinie sztuk plastycznych i dziedzinie nauk o zdrowiu spełniła wszystkie wymogi ustawy z 18 marca 2011 r.

Nasza uchwała z inicjatywy minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbary Kudryckiej i postów Marzeny Okły-Drewnowicz i Konstantego Miodowicza procedowana była drogą parlamentarną przy bardzo dużym zaangażowaniu wszystkich parlamentarzystów ziemi świętokrzyskiej. Tak szczęśliwie się złożyło, że przed rozpoczęciem procedur sejmowych w murach naszej uczelni 20 maja br. gościł marszałek Grzegorz Schetyna. Zwiedzając nasze laboratoria naukowo-badawcze i dydaktyczne

oraz powstającą infrastrukturę kampusu uniwersyteckiego naocznie przekonał się, że na zmianę nazwy w pełni zasługujemy.

14 lipca 2011 r. odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży pod przewodnictwem dr. Andrzeja Smirnowa, na którym odbyło się pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o nadaniu nowej nazwy Uniwersytetowi Humanistyczno-Przyrodniczemu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Projekt uzasadniała poseł Marzena Okły-Drewnowicz. W debacie uczestniczyli z głosem poparcia posłowie wszystkich opcji politycznych z regionu świętokrzyskiego. Projekt ustawy przyjęto jednogłośnie.

28 lipca o godzinie 14.45 rozpoczęła się debata parlamentarna nad projektem ustawy. Posłem sprawozdawcą była Marzena Tomaszek-Grzesiuk. W imieniu klubów poselskich projekt ustawy opiniowali: Marzena Okły-Drewnowicz z Platformy Obywatelskiej, Beata Kempa z Prawa i Sprawiedliwości, Sławomir Kopyciński z Sojuszu Lewicy Demokratycznej, Mirosław Pawlak z Polskiego Stronnictwa Ludowego i Zbigniew Owczarski z ugrupowania Polska jest Najważniejsza.

29 lipca o godzinie 9.15 sejm pod przewodnictwem marszałka Grzegorza Schetyny przegłosował projekt ustawy: za było 415 posłów, przeciw 8 i nikt się nie wstrzymał. 2 sierpnia ustawa była procedowana w Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu obradującej pod przewodnictwem prof. Kazimierza Wiątra. 5 sierpnia trafiła pod obrady plenarne senatu i została przyjęta przy jednym głosie wstrzymującym. W obu przypadkach senatorem sprawozdawcą był prof. Adam Massalski. 26 sierpnia prezydent RP Bronisław Komorowski złożył podpis pod ustawą. 6 września ukazała się ona w Dzienniku Ustaw RP pod poz. 1096.

I tak oto nasz uniwersytet od 1 X 2011 r. dołączył do grona kilkunastu najbardziej elitarnych uczelni w Polsce.

Szanowni Państwo!

Od chwili powstania uczelnią kierowali kolejno następujący rektorzy: doc. dr Tadeusz Malinowski (pedagog), prof. dr hab. Edmund Staszyński (pedagog) prof. dr hab. Henryk Jurkiewicz (zoolog i geolog), prof. dr hab. Zdzisław Czarny (chemik), prof. Mirosław Niziurski (muzykolog i kompozytor), prof. dr hab. Adam Kołataj (biolog), prof. dr hab. Marian Koziej (nauki rolnicze), prof. dr hab. Stanisław Cieśliński (biolog), prof. dr hab. Adam Massalski (historyk), prof. dr hab. Regina Renz (historyk). Każda z tych osób, przy aktywnym wsparciu całej społeczności akademickiej wniosła do historii naszej uczelni wartości, które przyczyniły się do jej awansu w ciągu 40 lat od uczelni wyższej zawodowej do uniwersytetu klasycznego.

Za przytoczonymi wyżej faktami, kryje się praca i trud wielu ludzi zatrudnionych na różnych stanowiskach w uczelni, studiujących w jej murach, współpracujących z uczelnią, wspierających nasze działania. Wszystkim tym osobom, wykonującym często żmudną, anonimową pracę składam podziękowanie. To dzięki wam udało nam się dojść do uniwersytetu.

Należy jednak podkreślić, że budowanie nowoczesnego ośrodka uniwersyteckiego samym wysiłkiem uczonych i pracowników nie będących nauczycielami akademickimi oraz studentów byłoby niemożliwe. Potrzebne było tu wsparcie ze strony przedstawicieli władz państwowych i samorządowych. Życzliwą radą i pomocą służyło nam Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na czele z panią minister prof. Barbarą Kudrycką, za co jej w imieniu całej społeczności akademickiej serdecznie dziękuję. Serdeczne słowa podziękowania należą się władzom miasta i regionu; prezydentowi Wojciechowi Lubawskiemu, marszałkowi Adamowi Jarubasowi i wojewodzie Bożentynie Pałka-Korubie za życzliwe wspieranie naszych inicjatyw. Gorące słowa podziękowania przekazuję też wszystkim posłom i senatorom ziemi świętokrzyskiej, których postawa i zaangażowanie zadecydowały o tym, że decyzje sejmiku i senatu zapadały tak ogromną większością głosów. Słowa podziękowania należą się również ordynariuszowi diecezji kieleckiej biskupowi Kazmierzowi Ryczanowi

oraz Duszpasterstwu Akademickiemu z ks. dr. Arturem Skrzypkiem za wsparcie nie tylko duchowe i okazywaną nam życzliwość.

Szanowni Państwo!

O randze naszej uczelni świadczy również fakt, że w latach 2005-2011 w jej murach gościli wielokrotnie najwyższej rangi dostojnicy państwowi: dwukrotnie prezydent RP Lech Kaczyński, marszałkowie sejmu: Bronisław Komorowski i Grzegorz Schetyna, premier Kazimierz Marcinkiewicz i wicepremier Przemysław Gosiewski, minister i wice-ministrowie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego: profesorowie Michał Seweryński, Stefan Jurga, Grażyna Praweńska-Skrzypek, Witold Jurek. W dzisiejszych uroczystościach wśród wielu dostojnych gości uczestniczy przewodniczący Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów prof. Tadeusz Kaczorek

Nasz uniwersytet jest największą uczelnią publiczną w regionie świętokrzyskim. Zatrudnia 1767 pracowników, w tym 1002 nauczycieli akademickich – 244 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 559 adiunktów i asystentów. W roku 2010/2011 liczba pracowników naukowo-dydaktycznych zwiększyła się o 8 samodzielnych pracowników i o 3 adiunktów. Niestety miniony rok dopisał kolejne żałobne karty. Z naszego grona odeszli na zawsze: rektor Marian Koziej, profesor Danuta Koperowska, doktor Krystyna Dziurkowska, magister Romana Karłowicz-Piotrowska, magister Jerzy Wrzosek oraz Natalia Czarny, Henryk Drogosz, Marian Gierak, Stefania Janyst, Zofia Kubicka, Antonina Łakomiec, Stanisława Łukawska, Maria Pietszczyk i Julianna Kula.

Uczcijmy ich pamięć minutą ciszy.

A teraz przytoczę kilka liczb po to aby pokazać jak ważne miejsce na mapie szkolnictwa wyższego w Polsce zajmuje nasz uniwersytet. Z danych statystycznych wynika, że na 7 wydziałach uczelni, w tym dwóch w filii w Piotrkowie Trybunalskim, prowadzone jest kształcenie na 35 kierunkach studiów w ramach 150 specjalności reprezentujących różne dziedziny nauki: biologiczne, chemiczne, ekonomiczne, fizyczne, humanistyczne, matematyczne, prawne, nauki o Ziemi, nauki o zdrowiu, sztuki plastyczne i muzyczne. W roku akademickim w murach Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach studiować będzie blisko 19 tysięcy studentów i 1700 słuchaczy studiów podyplomowych oraz 76 doktorantów.

Wiele nowych inicjatyw edukacyjnych, obejmujących między innymi nowe kierunki studiów i studiów podyplomowych, nowe specjalności, kształcenie na kierunkach zamawianych, staże, wsparcie stypendialne doktorantów, współpracę z przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu, przedsiębiorczość akademicką, finansowane jest ze środków pozyskiwanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W latach 2005 – 2011 obejmowały one kwotę 51,3 mln zł. Rozwój uczelni skorelowany jest z systematyczną rozbudową jej bazy naukowo-dydaktycznej. Wykorzystywane są w tym celu środki strukturalne Unii Europejskiej i dotacje z budżetu państwa. Łączne nakłady finansowe na inwesty-

cje w latach 2005 – 2013 zamykają się kwotą 287 mln zł. Inwestycje obejmują między innymi: rozbudowę Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego wraz z wyposażeniem pracowni dydaktycznych i laboratoriów naukowych, budowę Biblioteki Głównej i Uniwersyteckiego Centrum Danych, budowę Centrum Języków Obcych w strukturze Wydziału Humanistycznego oraz Centrum Edukacji Artystycznej, jako części Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego, rozbudowę infrastruktury teleinformatycznej i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego zarządzania uczelnią. Zadania te realizowane są w ramach programów operacyjnych: Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwo-

ju Regionalnego (wartość projektu 40,2 mln zł), Rozwój Polski Wschodniej (wartość projektu 160,2 mln zł), Innowacyjna Gospodarka (wartość projektu 43,8 mln zł), Regionalnego Programu Operacyjnego (wartość projektu 11 mln zł). W 2011 rozpoczęła się realizacja kolejnych trzech przedsięwzięć inwestycyjnych związanych z budową Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu, stanowiącego część Wydziału Zarządzania i Administracji oraz rozbudową bazy laboratoryjnej Wydziału Nauk o Zdrowiu i Instytutu Sztuk Pięknych. Łączna wartość tych projektów, realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, zamyka się kwotą 31,4 mln zł. Szanowni Państwo!

Podstawowym celem uniwersytetu będzie prowadzenie wyspecjalizowanych badań naukowych i wszechstronnej działalności edukacyjnej – z uwzględnieniem i poszanowaniem zasad humanizmu, demokracji i tolerancji.

Powstanie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach pozytywnie wpłynie na rozwój województwa świętokrzyskiego i jego stolicy Kielc. Od początku istnienia uczelnia miała wielki wpływ na rozwój regionu, poprzez kształcenie młodych ludzi i zaangażowanie środowiska akademickiego w życie kulturalne, naukowe, gospodarcze i społeczne. Zadania te nabierają szczególnego znaczenia w okresie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Wiodąca rola uniwersytetu, jako ośrodka skupiającego i generującego elitę intelektualną, prowadzącego badania naukowe, inspirującego nowe rozwiązania

technologiczne, wspierającego budowanie tożsamości regionalnej, podkreślana jest w podstawowych dokumentach definiujących strategię rozwoju województwa świętokrzyskiego i miasta Kielce.

Nowy rok akademicki rozpoczynamy wraz z wejściem w życie nowej ustawy o szkolnictwie wyższym. Odpowiednie komisje senackie już od kilku miesięcy intensywnie pracują nad nowym statutem i nowym regulaminem studiów. Ustawa ta stwarza nowe możliwości w zakresie funkcjonowania dydaktyki, pozyskiwania środków finansowych na badania naukowe, czy też uzyskiwania kolejnych stopni i awansów naukowych. W liście minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbary Kudryckiej przesyłanym 1 października do całej społeczności akademickiej czytamy: „Dzisiejsze rozpoczęcie roku akademickiego jest więc tym momentem, w którym następuje symboliczne przekazanie nowego prawa w Wasze ręce. To od Waszej inicjatywy, zaangażowania i odpowiedzialności zależeć będzie, w jakim stopniu nowe szanse zostaną wykorzystane w uczelni.

Jestem przekonana, że proces wdrażania nowego prawa w życie niejednokrotnie wymagać będzie dodatkowego wysiłku. Wiem, że pewne rozwiązania mają nadal dyskusyjny charakter. Jeżeli jednak z dobrą wolą przyjrzy się Państwo proponowanym zmianom – dostrzeżecie to, co byto kwintesencją: dążenie do poprawy sytuacji studentów i naukowców w coraz bardziej konkurencyjnym świecie.

W nowym roku akademickim 2011/2012, w roku nowych wyzwań i możliwości życzę wszystkim profesorom, studentom, adiunktom i pracownikom administracyjnym, aby tę nową przestrzeń wypełniała dobra i twórcza praca. Odważnie podejmując nowe wyzwania, pracujemy w atmosferze zaufania, otwartości i wzajemnego szacunku. One najlepiej budują markę, prestiż i godność uczelni”. Podpisała minister Barbara Kudrycka.

Na koniec zwracam się do studentów, którzy po raz pierwszy wkroczyli w mury uniwersytetu i podejmą studia na pierwszym roku. Dzisiejsza uroczystość jest przede wszystkim waszym świętem. To dla was zabrzmi za chwilę po raz pierwszy uroczyste Gaude Mater Polonia. Wkraczacie w szeregi społeczności akademickiej, która ma już ugruntowaną pozycję i cieszy się dobrą sławą. Dokonałście w życiu ważnego wyboru. Za chwilę w symbolicznym akcie immatrykulacji w imieniu wszystkich studen-

tów I roku odbierzecie swoje indeksy, zostaniecie studentami. Gratulując podjęcia trudu studiowania w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach życzę wam abyście efektywnie wykorzystali lata studiów, aby towarzyszyło wam przestanie wybitnego humanisty patrona naszego Uniwersytetu Jana z Czarnolasu: „Służmy poczytliwej sławie, jako kto może. Niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże (...) Niechaj czyni porządek, rozterkom zabiega, praw ojczystych i pięknej swobody przestrzega”.

A teraz pozwólcie mi na osobistą refleksję, kiedy 6 lat temu w 2005 r. z wielką treścią ale i dużą satysfakcją otwierałam po raz pierwszy inauguracyjne posiedzenie senatu zapewnieniałam, że „będziemy podejmować wszelkie starania, by mógł powstać w naszym mieście tak bardzo oczekiwany i potrzebny uniwersytet”. Zachętą do tych starań miały być

dwa aforyzmy. Jeden z nich to „Pesymista narzeka na wiatr. Optymista czeka aż się zmieni, a realista nastawia maszty” i drugi: „I z marzeń można zrobić konfitury. Trzeba dodać tylko owoce i cukier”. Dziś po raz ostatni prowadzę inauguracyjne posiedzenie senatu i mogę powiedzieć z dumą i satysfakcją. Nastawiliśmy maszty we właściwym kierunku, nie zapomnieliśmy o niezbędnych dla uniwersytetu „owocach i cukrze” i udało się. Udało się zrealizować nasze wspólne marzenia również dzięki temu, że w swoim otoczeniu spotkałam bardzo dużo ludzi życzliwych – takich prawdziwych przyjaciół od serca. Im wszystkim bardzo, bardzo dziękuję. To również dzięki nim miałam możliwość występowania przed senatem jako rektor uczelni o 3 nazwach: Akademii Świętokrzyskiej, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego i Uniwersytetu Jana Kochanowskiego.

Nominacje w Belwederze

Nominację profesorską z rąk prezydenta RP Bronisława Komorowskiego odebrał w Belwederze ekspert Narodowego Centrum Nauki – profesor doktor habilitowany Marek Józwiak, kierownik Katedry Ochrony i Kształtowania Środowiska, a równocześnie wiceprezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, wiceprezydent Europejskiego Instytutu Kształcenia Podyplomowego i zarazem kierownik Stacji Bazowej Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego. Nominację profesorską prezydent RP Bronisław Komorowski wręczył także historykowi, profesorowi doktorowi habilitowanemu Stanisławowi Wiechowi. Tematyka badawcza jaką zajmuje się profesor Stanisław Wiech dotyczy m.in.: historii społeczno-politycznej ziem polskich i Rosji w XIX wieku, struktur społecznych, mniejszości wyznaniowych i etnicznych na ziemiach polskich, dziejów Kościoła na ziemiach polskich w dobie niewoli narodowej, carskiego aparatu władzy w Rosji i w Królestwie Polskim, a także historii regionu świętokrzyskiego w XIX wieku. Prezydent RP Bronisław Komorowski wręczył też nominację profesorską kolejnemu uczonemu z Instytutu Historii Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach profesorowi doktorowi habilitowanemu Markowi Przeniosło. Zainteresowania badawcze profesora Marka Przeniosło skupiają się na problematyce historii ziem polskich w latach I wojny światowej, dziejów Galicji w początkach niepodległości (1918-1919), życia politycznego w II Rzeczypospolitej, dziejów miast i miasteczek Kielecczyny w pierwszej połowie XX wieku.

Medal dla kieleckiego mediewisty

Prezes Czeskiej Akademii Nauk prof. Jiří Drahoš wręczył uczonemu z Kielc, profesorowi doktorowi habilitowanemu Wojciechowi Iwańczakowi najwyższe czeskie odznaczenie naukowe – Medal Františka Palackého.

Medal ustanowiono w 1995 roku. Przyznaje go prezes Czeskiej Akademii Nauk dla wybitnych uczonych, którzy wnieśli znaczący wkład do nauk społecznych, ze szczególnym naciskiem na historię, filozofię, prawo i socjologię. Medal Františka Palackého przyznawany jest za znaczący wkład w badania naukowe i publikacje popularyzujące wiedzę. Laureatami tego wyróżnie-

nia są uczeni z całego świata. O randze medalu świadczy najlepiej fakt, że jedną z wyróżnionych przez Czeską Akademię Nauk osób jest największy autoritet historyczny naszych czasów francuski profesor Jacques Le Goff. Profesor Iwańczak, autor fundamentalnych prac z zakresu historii średniowiecza, tradycji rycerskich, walk w wojnach husyckich jest jednym z nielicz-

nych Polaków wyróżnionych tym odznaczeniem. Medal otrzymują uczeni z całego świata za zasługi na polu szeroko pojętych badań bohemistycznych. Wojciech Iwańczak opublikował w języku czeskim liczne książki, artykuły, studia o problematyce związanej z historią ziem czeskich, jest uznanym badaczem i animatorem polsko-czeskiej współpracy naukowej. Jest członkiem rad naukowych kilku pism czeskich, członkiem korespondentem Centrum Studiów Mediewistycznych w Pradze, przewodniczącym Komisji Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk, organizatorem wielu konferencji polsko-czeskich.

Książki oraz rozprawy historyczne prof. Wojciecha Iwańczaka przełożone zostały na wiele języków. Publikacje „Tropem rycerskiej przygody. Wzorzec rycerski w piśmiennictwie czeskim XIV wieku”, „Ludzie miecza, ludzie modlitwy i ludzie pracy”, czy ostatnio opublikowana niezwykle dogłębna i bogato udokumentowana praca „Do granic wyobraźni. Norymberga jako centrum wiedzy geograficznej i kartograficznej w XV i XVI wieku” stanowią kanon literatury historycznej. Dwie pierwsze wymienione książki, weszły w Czechach do tzw. „złotej serii naukowej literatury o dziejach narodu czeskiego” i stanowią fundamentalne podręczniki akademickie.

Odszedł twórca „Dymarek”

19 listopada br. po długiej i wyczerpującej chorobie zmarł w Krakowie prof. dr hab. Kazimierz Bielenin wybitna postać polskiej i europejskiej archeologii. Urodził się 29 stycznia 1923 r. w Brzeszczach koło Oświęcimia. Studia wyższe ukończył na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, natomiast kolejne stopnie kariery zawodowej zdobywał na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Całe zawodowe życie związane było z Muzeum Archeologicznym w Krakowie, którego był wieloletnim wicedyrektorem. Był niekwestionowanym autorytetem w zakresie historii pradziejowego hutnictwa żelaza w Europie i prekursorem badań archeometalurgicznych. Wspólnie z prof. M. Radwanem rozpoznał i wprowadził do literatury naukowej jedno z najbardziej spektakularnych zjawisk technicznych i kulturowych okresu rzymskiego na ziemiach polskich, jakim jest starożytne hutnictwo świętokrzyskie. Prowadził również wieloletnie badania w Austrii i w Niemczech, ale to Góry Świętokrzyskie były jego głównym poligonem badań.

Warto wspomnieć, że latach 1982-1987 nawiązał ścisłą współpracę z ówczesną WSP w Kielcach, organizując bezprecedensową akcję inwentaryzacji śladów starożytnego hutnictwa w Górach Świętokrzyskich. W trakcie 7 obozów naukowych, w których wzięło udział kilkudziesięciu studentów naszej uczelni, przeprowadzono blisko 19 000

wywiadów, rejestrując ponad 5000 stanowisk archeologicznych. To między innymi dzięki tej współpracy ten niezwykle ważny dla polskiej archeologii program badawczy realizowany jest obecnie na naszej uczelni. Plonem jego bogatej działalności edytorskiej jest 6 książek i ponad 200 specjalistycznych opracowań naukowych drukowanych w renomowanych czasopismach polskich i zagranicznych. Był organizatorem i czynnym uczestnikiem kilkudziesięciu międzynarodowych konferencji i kongresów. Aktywnie działał również jako muzealnik organizując kilka znaczących wystaw międzynarodowych prezentowanych w Niemczech i Austrii.

W uznaniu jego wybitnych zasług naukowych Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge uhonorowało Profesora prestiżowym tytułem Międzynarodowego Człowieka Roku Nauki 1997-1998 (International Man of the Year 1997-1998. Recognition of his services to the field of science – International Biographical Centre of Cambridge). Profesor Bielenin z powodzeniem łączył pracę naukową z aktywną działalnością w wielu organizacjach i stowarzyszeniach (Polskie Towarzystwo Prehistoryczne, Comité pour la sidérurgie ancienne de l'UISPP, The Historical Metallurgy Soc. Coleford, London, Komisja Archeologiczna Oddziału PAN w Krakowie, Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Mazurka Dąbrowskiego; Towarzystwa Przyjaciół Górniczego

Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach, Świętokrzyskie Stowarzyszenie Dziedzictwa Przemysłowego), gdzie pełnił odpowiedzialne funkcje w ich zarządach i radach naukowych. Działał również bardzo aktywnie na rzecz popularyzacji archeologii. W latach 1967-1998 kierował programem badań eksperymentalnych nad wytopem żelaza w starożytnych piecach dymarskich, które dały początek sztandarowej imprezie plenerowej regionu świętokrzyskiego pod nazwą „Dymarki Świętokrzyskie”.

Na uwagę zasługuje także społeczna działalność Profesora, za którą otrzymał wiele wyróżnień i odznaczeń państwowych i samorządowych, w tym Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Najbardziej spektakularnymi osiągnięciami na tym polu była kierowana przez niego odbudowa kopca gen. Jana Henryka Dąbrowskiego w Pierzchowie, woj. małopolskie oraz odzyskanie wywiezionych przez Niemców zabytkowych dzwonów z jego rodzinnych Brzeszcz.

Odejście Profesora nie oznacza końca jego wielkiego dzieła. Twórczą kontynuację zapewnią jego współpracownicy, których potrafił skupić wokół siebie i „zarazić” ich swoją pasją. To rzadki w nauce przykład wielopokoleniowej kontynuacji, której merytoryczne założenia zyskały mocne podstawy oparte na prawdziwej przyjaźni i zrozumieniu.

Szymon Orzechowski

Niezwykły dar

Profesor Danuta Kopertowska zmarła w grudniu ubiegłego roku. Praktycznie przez całą karierę naukową związana była z naszą uczelnią. Zajmowała się głównie onomastyką, a wiele prac pani profesor dotyczyło nazewnictwa w Kielcach i regionie świętokrzyskim.

W ostatnich latach swojego życia profesor Danuta Kopertowska mieszkała w Warszawie. Po jej śmierci najbliższa rodzina zdecydowała, że bogaty księgozbiór naukowy zostanie przekazany do uniwersyteckiej biblioteki.

– Profesor Danuta Kopertowska zawsze dbała aby w naszej bibliotece była naj-

nowsza literatura związana z przedmiotem jej zajęć. To, że jej księgozbiór trafił właśnie do nas jest dla mnie czymś naturalnym. W pewnym sensie wypełnieniem jej misji naukowej, dopełnieniem woli – uważa Henryk Suchojad, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej.

„Nazwy osobowe mieszkańców podkieleckich wsi (1565-1694)”, „Kielce: historia i współczesność w nazewnictwie”, czy „Nazwy miejscowe województwa kieleckiego: nazwy miast i wsi ...” to niektóre tytuły z bogatego księgozbioru profesor Danuty Kopertowskiej. Pracownicy Biblioteki Główn-

nej przystąpili do intensywnych prac nad przekazanym księgozbiorem. Materiały, jakie znalazły się w Kielcach posiadają ogromną wartość badawczą. Z całą pewnością przez wiele lat będą służyć będą kolejnym grupom studentów. Onomastyka to dziedzina wiedzy, która cały czas się rozwija. Każdy chce znać genezę nawy swojego miasta, nazwiska czy imienia – mówi doktor Henryk Suchojad. Księgozbiór profesor Danuty Kopertowskiej może być zatem źródłem wiedzy nie tylko dla wielu kolejnych pokoleń naukowców i badaczy. Także dla zwykłych czytelników.

Msza akademicka

W bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kielcach ksiądz biskup ordynariusz diecezji kieleckiej Kazimierz Ryczan celebrował mszę z okazji inauguracji nowego roku akademickiego.

Do kościoła katedralnego przybyły senaty, władze rektorskie, profesura i studenci ze wszystkich kieleckich uczelni wyższych. W uroczystej procesji do

ołtarza świątyni podążyły pocztysztandarowe i JM rektorzy.

W wygłoszonej w trakcie mszy świętej homilii ksiądz biskup ordynariusz podkreślił szczególnie znaczenie historycznego wydarzenia jakim było utworzenie w Kielcach pierwszej w dziejach regionu uczelni o randze uniwersytetu. – To wszechnica, która na ziemi Krzyża Świętego formuje umysły młodego po-

kolenia, przekazuje głęboko humanistyczne treści i kształtuje przyszłe pokolenia. Powołanie uczelni akademickiej w naszym mieście to rezultat ogromnego wysiłku naukowego, organizacyjnego całego środowiska. Ziarno wysiane dzisiaj w glebę wiedzy przyniesie w przyszłości obfite plony – mówił między innymi ekscelencja bp Kazimierz Ryczan.

Doktorat z chemii

W kolejnym instytucie Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego obroniona została po raz pierwszy praca doktorska. Tym razem bohaterką historycznego wydarzenia była magister Anna Kołbus, która przedstawiła i w znakomitym stylu obroniła dysertację „Rezonans koherencji i rozkłady czasów pierwszego przejścia w pobudliwym i bistabilnym układzie termochemicznym”. Promotorem pracy doktorskiej Anny Kołbus jest profesor dr hab. Bogdan Nowakowski z Polskiej Akademii Nauk, a recenzentami byli profe-

sor dr hab. Jerzy Górecki z PAN oraz dr hab. Tadeusz Kosztołowicz z Instytutu Fizyki UJK. Na publiczną obronę pracy doktorskiej licznie przybyli pracownicy i studenci Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. Posiedzenie poprowadził dyrektor Instytutu Chemii profesor dr hab. Zygfryd Witkiewicz.

Nowi doktorzy UJK

Monika Wojtkowiak – tytuł pracy: *Tolerancja religijna i wyznaniowa młodzieży gimnazjalnej Bukowna i Bolesławia* – promotor książek profesor Jan Śledziński.

Wojciech Wierzbicki – tytuł pracy: *Trangresje – sztuka a komunikat* – promotor profesor Tomasz Sikorski.

Jadwiga Krawczyńska – tytuł pracy: *Jakość życia związana ze zdrowiem uczniów szkół ponadgimnazjalnych* – promotor Grażyna Nowak-Starz.

Ewa Zięba – tytuł pracy: *Jakość życia związana ze zdrowiem dziewcząt z za-*

burzeniami miesięczkowania – promotor Grażyna Nowak-Starz.

Sylvia Jędrzejewska – tytuł pracy: *Edukacja w zakresie raka stercza a jego wczesne wykrywanie* – promotor profesor Sławomir Dutkiewicz.

Beata Edyta Szczepanowska-Wołowicz – tytuł pracy: *Równowaga dynamiczna u dzieci z wadami postawy w wieku 10-12 lat ze środowiska wiejskiego* – promotor profesor Ireneusz Katela.

W Wydziale Humanistycznym rozprawy doktorskie przedstawili i obronili:

W roku akademickim 2010/2011 we wszystkich posiadających uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora obronione zostały dysertacje. W trakcie tradycyjnego święta uczelni dyplomy i tuby odebrali nowi doktorzy nauk humanistycznych, pedagogicznych, biologicznych, fizycznych, nauk o Ziemi, nauk o zdrowiu i nauk politycznych.

W Wydziale Pedagogicznym i Artystycznym oraz w Wydziale Nauk o Zdrowiu rozprawy doktorskie przedstawili i obronili:

Tomasz Łączek – tytuł pracy: *Spółeczne i edukacyjne uwarunkowania sukcesu życiowego młodzieży* – promotor profesor Andrzej Bogaj.

Izabela Katarzyna Łacka-Turkowska – tytuł pracy: *Życie kulturalne w miasteczkach guberni kieleckiej w latach 1869 – 1914* – promotor profesor Stanisław Wiech.

Marta Elżbieta Walak – tytuł pracy: *III Brygada Legionów Polskich 1915 – 1917* – promotor profesor Henryk Stefańczyk.

Andrzej Józef Lis – tytuł pracy: *Stosunki społeczno – gospodarcze na Śląsku Cieszyńskim w okresie rewolucji przemysłowej do 1914 roku* – promotor profesor Jerzy Szczepański.

Alfred Andrzej Twardecki – tytuł pracy: *Greckie inskrypcje epitafijne Królestwa Bosporańskiego* – promotor profesor Tomasz Polański.

Lidia Pelagia Salata-Zasacka – tytuł pracy: *Kobiety w polskiej myśli pedagogicznej w latach 1918 – 1939* – promotor profesor Hanna Wójcik-Łagan.

Agnieszka Grzybowska – tytuł pracy: *Aktywność społeczna i kulturalna polskiej inteligencji w Wielkopolsce w latach 1840 – 1870* – promotor profesor Wiesław Caban.

Piotr Władysław Olszewski – tytuł pracy: *Jacek Małachowski (1737 – 1821). Działalność publiczna i gospodarcza* – promotor profesor Jerzy Szczepański.

Grain Magakian – tytuł pracy: *Sposoby prezentacji konfliktu ormiańsko-tureckiego w 1915 roku w dyskursie medialnym XXI wieku na podstawie rosyjskojęzycznych środków masowego przekazu* – promotor profesor Kazimierz Luciński.

W Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym oraz w Wydziale Zarządzania i Administracji rozprawy doktorskie przedstawili i obronili:

Magdalena Alicja Kamińska – tytuł pracy: *Rekombinacja dysocjatywna wybranych wieloatomowych jonów molekularnych o znaczeniu astrofizycznym* – promotor profesor Jacek Semaniak.

Krzysztof Adamczyk – tytuł pracy: *Niepodległość. Socjalizm. Wolność. Równość. Sprawiedliwość. Przeobrażenia programowe i organizacyjne lewicy polskiej 1918 – 2005* – promotor profesor Wojciech Saletra.

Katarzyna Gruszko – tytuł pracy: *Polityka Stanów Zjednoczonych wobec organizacji międzynarodowych* – promotor profesor Jerzy Jaskiernia.

Laboratoria Kielce

Projekt „Rozwój bazy badawczej specjalistycznych laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego” jest partnerskim projektem Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Politechniki Świętokrzyskiej realizowanym od maja 2009 roku. Projekt jest finansowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś Priorytetowa 2: „Infrastruktura sfery B+R”, Działanie 2.2.: „Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych”. Całkowita wartość projektu wynosi 89 840 080,00 zł.

Kwota 43 mln zł, przypadająca na uniwersytet w Kielcach zostanie wydatkowana na modernizację i wyposażenie w nowoczesną aparaturę 15 laboratoriów badawczych zlokalizowanych na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, zarówno w budynkach już istniejących, jak i planowanych w kolejnym etapie rozbudowy wydziału.

Na zakończenie I kwartału 2011 roku uniwersytet zrealizował 65% zadania, rozliczając 28 389 988,92 zł. W rankingu zdolności instytucjonalnej bene-

ficjentów opracowanym przez Wydział Monitoringu i Sprawozdawczości Departamentu Wdrożeń i Innowacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wg. stanu na koniec marca 2011 r., oceniającym stopień realizacji zadań w stosunku do planowanych we wniosku o dofinansowanie, niniejszy projekt znalazł się na 1 miejscu spośród 109 beneficjentów realizujących projekty z 2 osi priorytetowej, działania 2.2 POIG.

W wyniku realizacji projektu w nowoczesny sprzęt badawczy wyposażone zostaną następujące laboratoria:

- Laboratorium Nowoczesnych Metod Biologicznych, Pracownia Cytoogenetyki, Laboratorium Biotechnologii, Pracownia Epigenetyki, Laboratorium Biologii Medycznej;
- Laboratorium Analityki Środowiskowej, Laboratorium Badań Strukturalnych, Laboratorium Metod Chromatograficznych;
- Laboratorium Fizyki Powierzchni, Laboratorium Interferometrii Laserowej, Laboratorium Spektrometrii Laserowej oraz Zintegrowane Laboratorium Systemów Informatycznych;

- Laboratorium Modelowania Matematycznego;
- Laboratorium Geomorfologiczno-Hydrologiczne;
- Laboratorium Badań Środowiska.

Nowopowstała baza badawcza będzie zapleczem do prowadzenia badań naukowych w zakresie chemii, fizyki, informatyki, ochrony środowiska, nauk o Ziemi, biologii, medycyny, biotechnologii, zarówno w zakresie badań podstawowych jak i stosowanych. Perspektywy rozwojowe i możliwości rozbudowy infrastruktury szkolnictwa wyższego i nauki w naszym regionie, szczególnie w zakresie dedykowanym badaniom naukowym w wyżej wymienionych dziedzinach pozwolą nam na sprawne funkcjonowanie po zmianach zasygnalizowanych w ustawie o szkolnictwie wyższym i powiązaniu działalności naukowo-badawczej z potrzebami rynku pracy oraz z regionalnymi i lokalnymi potrzebami dotyczącymi prowadzenia oryginalnych badań i prac rozwojowych w obszarze nauk przyrodniczych i technicznych. Zakończenie realizacji zadania uniwersytetu planowane jest na 31 grudnia 2012 roku.

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Laboratoria Kielce

Politechnika Świętokrzyska
Uniwersytet Humanistyczno-
Przyrodniczy Jana Kochanowskiego
w Kielcach

Trzy inwestycje

Podpisana w trzecim kwartale 2011 roku umowa określiła dofinansowanie kwotą 23 milionów złotych na trzy inwestycje: budowę Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu, modernizację Instytutu Sztuk Pięknych oraz rozbudowę Wydziału Nauk o Zdrowiu. Projekt realizowany będzie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Podpisy pod dokumentami złożyli: prorektor do spraw ogólnych i kanclerz Janina Pierścińska ze strony Uniwersytetu Jana Kochanowskiego oraz marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas.

Realizowany we współpracy w województwem świętokrzyskim projekt

MEDIC zakłada nie tylko kompleksową rozbudowę najmłodszego organizacyjnie wydziału uniwersytetu, ale także wyposażenie laboratoriów i sal dydaktycznych w sprzęt najnowszej generacji. Poza sześcioma pracownikami w Wydziale Nauk o Zdrowiu powstanie Centrum Informacji Medycznej. Będzie to unikatowy zespół zaplecza naukowego wyposażony w elektroniczną bazę danych oraz specjalistyczny księgozbiór. Na realizację tego przedsięwzięcia zaplanowano wyasygnowanie prawie siedmiu milionów złotych. 65 proc. dofinansowania pokryją środki z Unii Europejskiej. Drugim etapem

modernizacji wydziału będzie budowa kolejnych, zlokalizowanych na placu przy ulicy Radiowej budynków.

Kolejne segmenty podpisanej z marszałkiem Adamem Jarubasem umowy traktują o wyasygnowaniu z Programu Operacyjnego środków pozwalających na zaplanowaną w pierwszej połowie przyszłego roku modernizację sal wykładowych i pracowni Instytutu Sztuk Pięknych. Za dwa lata natomiast – w 2013 roku – na zlokalizowanym przy ul. Świętokrzyskiej placu przy Wydziale Zarządzania i Administracji gotowy będzie gmach uczelnianego Centrum Przedsiębiorczości i Biznesu.

Młode kadry pielęgniarstwa

Ponad 140 osób kończących studia licencjackie z pielęgniarstwa i położnictwa odebrało dyplomy. W feministycznym gronie absolwentów Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa znalazł się jedyny mężczyzna Karol Fal. Jak przyznał, studia na tym kierunku rozpoczęło czterech maturzystów, ale trzech zrezygnowało w trakcie nauki. W auli wydziału dziekan prof. dr hab. Stanisław Głuszek w obecności prodziekanów prof. Grażyny Nowak-Starz i dr Doroty Kozieł oraz dyrektora Instytutu

prof. Marianny Janion i wicedyrektora do spraw nauki dr Grażyny Wiraszki i wicedyrektora do spraw dydaktyki dr Małgorzaty Kaczmarczyk wręczył dyplomy oraz tradycyjne pielęgniarskie czepki.

Dyplomy odebrało też ponad dwieście pielęgniarek, które swoje wykształcenie uzupełniły poprzez finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego program „Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych”.

Kampania „Białej wstążki”

Mężczyźni przeciwko przemocy wobec kobiet

Inauguracja IV kampanii „Białej wstążki” na UJK w Kielcach. Ambasadorzy kampanii 2010

Kampania „Białej wstążki” z władzami samorządowymi jest w Kielcach organizowana już od pięciu lat. Od dwóch lat jej współorganizatorem jest Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Akcja została stworzona w Kanadzie przez mężczyzn, zmierza do włączenia ich w przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet. Biała wstążka symbolizuje zobowiązanie do przerywania milczenia w tej kwestii i powstrzymania się od wszelkich form stosowania przemocy wobec kobiet.

Kampania trwa w Kielcach zawsze od 25 listopada do 6 grudnia. Daty te odnoszą się do rocznicy wydarzeń historycznych, które miały miejsce na Dominikanie i w Kanadzie. W tym okresie organizatorzy kampanii zachęcają mężczyzn aby zechcieli przyjąć i nosić białą wstążkę manifestując w ten sposób sprzeciw wobec przemocy. Zwracają się też z prośbą do wszystkich znaczących osób by zechcieli swoim autorytetem wesprzeć tę akcję. W tegorocznej akcji organizatorzy chcą zwrócić szczególną uwagę na psychospołeczne

i zdrowotne skutki przemocy w rodzinie i dlatego też tej kwestii dotyczyć będzie konferencja naukowa, która inauguruje kampanię „Białej wstążki” w Kielcach w 2011 roku. Patronat honorowy nad tegoroczną kampanią obejmuje ponownie Wojciech Lubawski prezydent miasta Kielce oraz Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Partnerami akcji są: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie (pomysłodawca prowadzenia akcji w Polsce), Koordynator GPPPwR, przewodniczący i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Organizatorzy kampanii, wzorem roku ubiegłego, zaprosili do współpracy przedstawicieli lokalnych mediów: Radio Kielce, Kielecki Tygodnik Radiowy Kielce Plus, Radio Kielce Plus, Echo Dnia, Portal internetowy 24 godziny na dobę: www.echodnia.eu, Gazetę Wyborczą, TV Nowa Kielce, Internetową Telewizję Kielce oraz Klub Sportowy VIVE Targi Kielce.

Konferencja prasowa w Urzędzie Miasta Kielce poprzedzająca IV kampanię „Białej wstążki”

Z kart historii...

Patria, Minerva i Maria Teresa Mirabal

Wydarzenia IV kampanii „Białej wstążki” – 2010 r. z udziałem zawodników VIVE Targi Kielce i kibiców

były aktywistkami politycznymi i symbolem oporu Dominikany przeciwko dyktaturze Trujillo. Były często aresztowane za swą działalność w obronie demokracji i praworządności. 25 listopada 1960 roku siostry Mirabal zostały zamordowane przez tajną policję w pobliżu Rufino de la Cruz, dokąd przyjechały by odwiedzić swych aresztowanych mężów. Zbrodnia ta poruszyła cały naród i przyspieszyła upadek dyktatury Trujillo. Dzień 25 listopada, upamiętniający życie i śmierć siostr Mirabal został uznany przez ONZ w roku 1999 za Międzynarodowy Dzień Walki z Przemocą Wobec Kobiet.

6 grudnia 1989 roku 25-letni mężczyzna Marc Lepine wszedł do budynku Politechniki Uniwersytetu w Montrealu niosąc automat kaliber 223. Strzelając zabił 14 kobiet i ranił 13 innych osób: 9 kobiet i 4 mężczyzn. Oświadczył, iż uczynił to, ponieważ uznał za niewłaściwe, by kobiety kończyły studia techniczne. Zanim popełnił samobójstwo zostawił list, w którym zamieścił listę 19 najbardziej nienawidzonych przez niego kobiet. W roku 1991 rząd Kanady ogłosił 6 grudnia Narodowym Dniem Pamięci i Działania w obliczu przemocy wobec kobiet. Odtąd co roku mężczyźni i chłopcy są zachęceni do noszenia białej wstążki pomiędzy 25 listopada a 6 grudnia. Akcja ta obecnie prowadzana jest w ponad 50 krajach.

W ramach V kampanii „Białej wstążki” 25 listopada 2011 roku w auli Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach odbyła się konferencja nauko-

wa pt.: „Przemoc a psychospołeczne aspekty zdrowia rodziny”. Uroczystego jej otwarcia dokonała prof. dr hab. Regina Renz JM rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. V społeczną kampanię „Biała wstążka” zainaugurował natomiast Wojciech Lubawski prezydent miasta.

W trakcie sesji plenarnej wygłoszono m.in. następujące referaty:

- „Przemoc w rodzinie – z perspektywy medycyny sądowej” – prof. dr hab. med. Jerzy T. Marcinkowski – kierownik Katedry Medycyny Społecznej. Uniwersytet Medyczny im.

Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

- „Przemoc źródłem problemów zdrowotnych dzieci. Zespół dziecka maltretowanego” – prof. dr hab. Bożena Zawadzka – Zakład Pracy Socjalnej i Promocji Zdrowia UJK w Kielcach.
- „Doświadczenia przemocy a dynamika rozwoju psychicznego człowieka” – dr Hubert Kaszyński – Zakład Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej. Instytut Socjologii Uniwersytet Jagielloński.
- „Mechanizmy zaburzeń osoby dopuszczającej się agresji” – dr med. Rafał Łoś – Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy k/Kielc.
- „Przewlekły stres pourazowy u osób doświadczających przemocy w rodzinie” – dr Krzysztof Gąsior – dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach.
- „Osoby doświadczające przemocy w rodzinie i jej sprawcy w niemieckim systemie pomocowym” – dr Małgorzata Porąbanić – Zakład Pracy Socjalnej i Promocji Zdrowia UJK w Kielcach.
- „Metody i formy pracy z osobami uwięzionymi w przemoc w rodzinie” – mgr Grażyna Pisarczyk – Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kielcach.
- „Przejawy, formy oraz skutki przemocy w rodzinie” – prof. dr hab. Anna Michalska – Zakład Badań Problemów Społecznych i Pracy Socjalnej, Instytut Socjologii UAM w Poznaniu.

Plakat z przestaniem IV kampanii „Białej wstążki” z 2010 roku

**SPECJALISTYCZNY OŚRODEK WSPARCIA
DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

UDZIELA BEZPŁATNEJ POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ, PEDAGOGICZNEJ,
TERAPEUTYCZNEJ I PRAWNEJ

**CZAS
PRZERWAĆ
PRZEMOC!**

Plakat Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, placówki MOPR, będącej inicjatorem akcji w Kielcach i popularyzującej kampanię „Białej wstążki” w Polsce

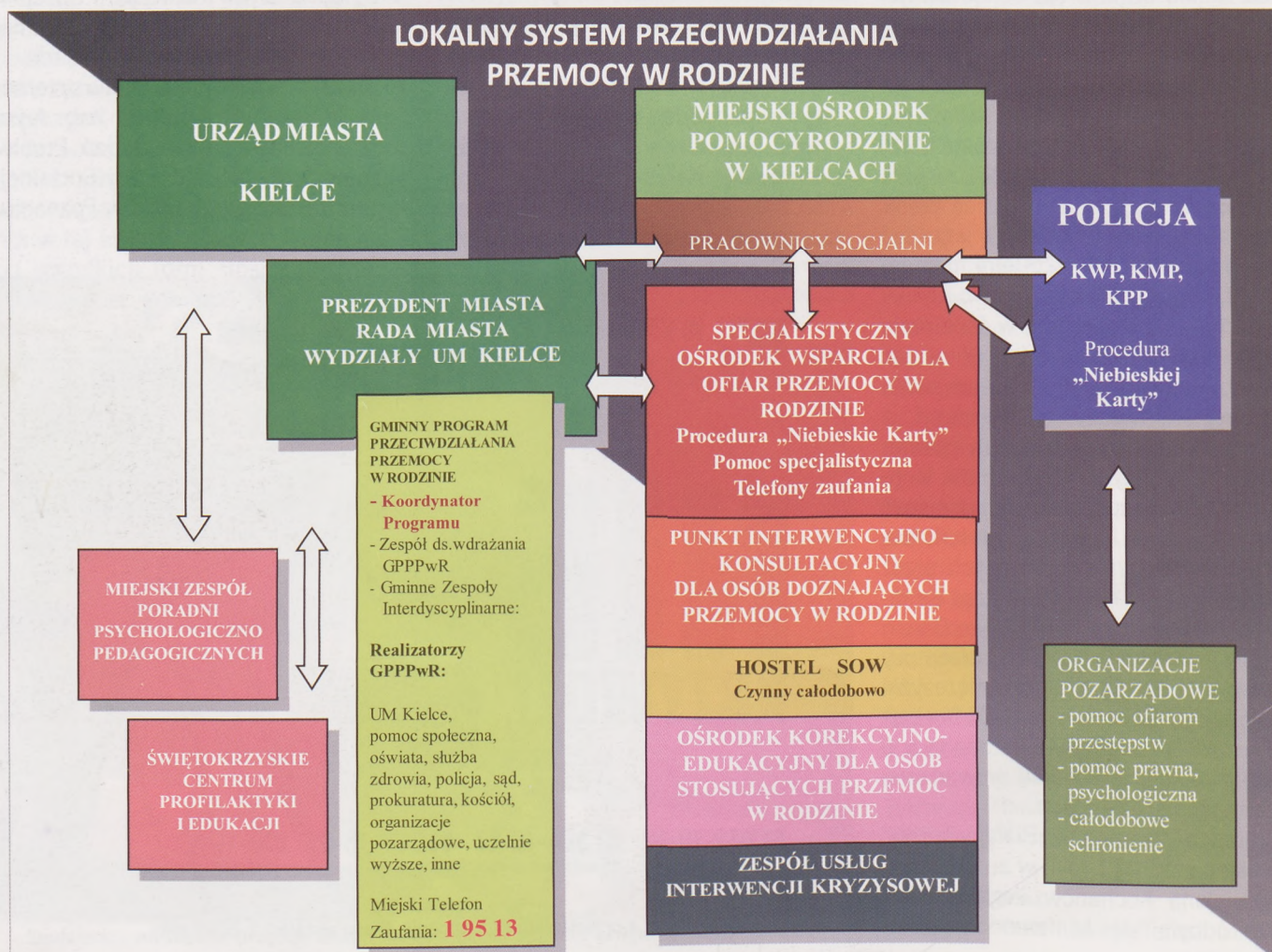

Na zakończenie konferencji odbyły się warsztaty pt.: „Rozwiązania praktyczne dotyczące profilaktyki przemocy i jej znaczenie dla rodziny”. Zajęcia poprowadzili specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodka Korekcyjno-Edukacyjnego dla

Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Kielcach.

Więcej informacji na temat wydarzeń kampanii społecznej „Biała wstążka”, Kielce 2011 na stronach internetowych Urzędu Miasta Kielce oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach: www.um.kielce.pl, www.mopr.kielce.pl

Schemat ilustrujący system przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kielcach

Dychotomiczny rozwój obszarów wiejskich

Kolejną, już trzecią, ogólnopolską konferencję z cyklu Procesy transformacji obszarów wiejskich „Dychotomiczny rozwój obszarów wiejskich. Czynniki peryferyzacji, czynniki progresji” Instytut Geografii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego zorganizował pod honorowym patronatem m.in. ministra rolnictwa i rozwoju wsi dr. Marka Sawickiego, JM rektor UJK prof. dr hab. Reginy Renz i marszałka województwa świętokrzyskiego Adama Jarubasa.

Komitet Organizacyjny Konferencji pracował pod kierownictwem prof. dr hab. Wioletty Kamińskiej i dr. Mirosława Mularczyka, a w skład Komitetu Naukowego weszli m.in. prof. dr hab. Jerzy Bański, dr hab. Izabella Bukraba-Rylska, prof. dr hab. Krystian Heffner, doc. dr hab. Tomasz Komornicki, prof. dr hab. Tadeusz Markowski, prof. dr hab. Evgeny Nesterov, prof. dr hab. Andrzej Rosner, prof. dr hab. Jan Stanisław Zegar i prof. dr hab. Zbigniew Ziolo.

W pierwszym dniu obrad referaty wygłosili: prof. dr hab. Krystian Heffner z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk: „Regionalny wymiar dychotomii rozwoju obszarów wiejskich”, prof. dr hab. Jerzy Bański z Instytutu Geografii Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk: „Uwarunkowania sukcesu gospodarczego na wsi”, prof. dr hab. Zbigniew Ziolo

z Podkarpackiej Szkoły Wyższej: „Uwarunkowania procesu kształtowania obszarów wiejskich” i prof. dr hab. Stanisław Ciok z Uniwersytetu Wrocławskiego: „Nowe trendy w procesie transformacji obszarów wiejskich stref podmiejskich dużych miast na przykładzie strefy wrocławskiej”. Natomiast w drugim dniu obrad dyskutowano nad referatami wygłoszonymi przez Izabellę Bu-

krabę-Rylską z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, prof. dr hab. Jana Zegara z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, dr. hab. Adama Rudnickiego z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. dr. hab. Adama Czudca z Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz prof. dr hab. Wioletty Kamińskiej z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Konferencja o zdrowiu

W dniu 27 listopada 2011 r. w auli Państwowej Szkoły Muzycznej im. Ludomira Różyckiego w Kielcach odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa pt. *Wskaźniki zdrowia pozytywnego dzieci i młodzieży szkolnej z Kielc* zorganizowana wspólnie przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego – Zakład Auksologii Instytutu Edukacji Szkolnej oraz prezydenta miasta Kielce Wojciecha Lubawskiego. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Andrzej Jopkiewicz witając zebranych gości, a następnie głos zabral dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta w Kielcach Mieczysław Tomala podkreślając ważność problemów podejmowanych na konferencji. Ogółem w konferencji uczestniczyło prawie 200 osób, zwłaszcza dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjalnych, pedagogzy szkolni, a przede wszystkim nauczyciele wychowania fizycznego oraz studenci. Konferencja połączona była z promocją książki pt. *Pozytywne wskaźniki zdrowia dzieci i młodzieży kieleckiej* autorstwa Andrzeja Jopkiewicza, Agnieszki Przychodni, Agaty Jopkiewicz i Katarzyny Krzystanek. W książce tej przedsta-

wione zostały wyniki wieloletnich badań w zakresie rozwoju fizycznego, sprawności motorycznej i rozwoju umysłowego dzieci i młodzieży kieleckiej oraz ich samooceny zdrowia, zadowolenia z życia, wyglądu i masy ciała. Zawiera ona także implikacje praktyczne dla rodziców, psychologów i pedagogów, nauczycieli i wychowawców, lekarzy i pielęgniarów szkolnych, organów administracji samorządowej i wszystkich zainteresowanych przebiegiem rozwoju dzieci i młodzieży oraz wykazujących troskę o ich zdrowie. W trakcie konferencji wygłoszono następujące referaty:

1. *Tradycje Kielc jako ośrodka badań auksologicznych*, prof. Andrzej Jopkiewicz.

2. *Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz możliwości jego oceny*, dr Agnieszka Przychodni.

3. *Sprawność motoryczna i aktywność fizyczna jako mierniki stanu zdrowia dzieci i młodzieży*, dr Magdalena Lelonek.

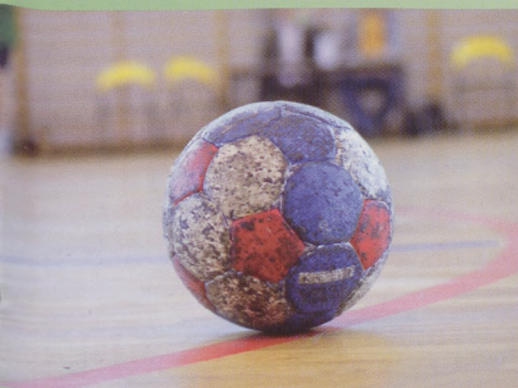
4. *Poziom rozwoju umysłowego, jego uwarunkowanie i możliwości diagnozy*, dr Katarzyna Krzystanek.

5. *Samoocena zdrowia, wyglądu i masy ciała dzieci i młodzieży*, dr Agata Jopkiewicz.

Konferencja zakończyła się poczęstunkiem, w trakcie którego uczestnicy i autorzy książki mieli okazję do wymiany poglądów, doświadczeń i spostrzeżeń.

Debiut na trzecim miejscu

Po sześciu kolejkach zakończyła się pierwsza runda rozgrywek III ligi w piłce ręcznej mężczyzn w makroregionie kielecko – rzeszowsko – lubelskim. Debiutująca w tych rozgrywkach ekipa AZS UJK zajmuje znakomite, bo trzecie miejsce. Bilans ambitnie walczących nie tylko z przeciwnikami, ale także ze zrozumiałą treścią studentów jest całkiem przyzwoity: trzy zwycięstwa, jeden remis i dwie przegrane. Ważne, że do każdego spotkania ekipa z Kielc przystępowała z ogromną motywacją. Czego jak czego, ale ambicji naszym zawodnikom odmówić nie można było. Na parkiecie walka – poza wyraźnie przegranym meczem z faworytem rozgrywek, silną ekipą z Mielca – zacięta trwała praktycznie do ostatniej syreny. Wyraźnie widać to było zwłaszcza w dwóch spotkaniach. W zremisowanym, zaciekle zapiekłym – bo przecież derbowym pojedynku z Polonią i pechowo oddanym jedną bramką meczu z rzeszowską Juvenią. W obydwu spotkaniach szala zwycięstwa przechylała się to w jedną to w drugą stronę zanim wreszcie ustalony został ostateczny rezultat. W obydwu meczach czarno – czerwoni pokazali charakter i wolę walki. W obydwu przypadkach zawodnicy z Kielc niemal gryźli parkiet, wyszarpywali piłkę, sunęli w ostrych atakach na rywali, gonili wynik. W meczu z Polonią zdołali zremisować, ale w ostatnim w rundzie spotkaniu w Rzeszowie, zabrakło niestety futu szczęścia.

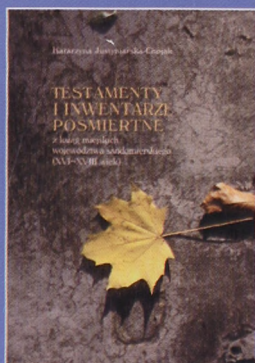
Ekipa jaką zmontował coach Tomasz Błaszkievicz prezentuje wolę walki i tworzy perspektywiczny team. To znakomicie, że spory wysiłek organizacyjny i wsparcie ze strony uczelni pozwoliły zgłosić ekipę do profesjonalnej

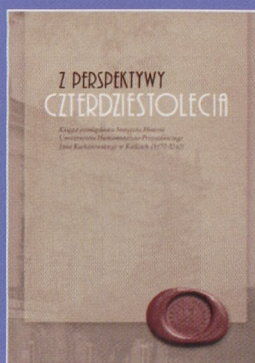
ligi. Po sześciu spotkaniach AZS zgromadził siedem punktów i ma aktualnie trzy oczka straty do liderów grupy. Jak zapowiada trener i zawodnicy uniwersyteckiej drużyny przerwa w rozgrywkach przeznaczona zostanie na pracę nad ustabilizowaniem formy i przygotowaniem najlepszej taktyki na rundę rewanżową. Ekipę z Kielc czeka już przecież trudne mecze wyjazdowe do Buska-Zdroju, Mielca i Zamościa, gdzie o punkty nie będzie wcale łatwo. W rundzie jesiennej zawodnicy AZS rzucili rywalom 82 bramki, stracili natomiast 75 goli. Najwięcej celnych rzutów ma na swoim koncie Kutwin, który siatkę przeciwnikom dziurawił 35 razy, dwie bramki mniej zdobył Papaj, 20 Czupryński, 19 Wojda, 17 razy trafił Kozubek, 15 Zagniński, a 12 – Tracz.

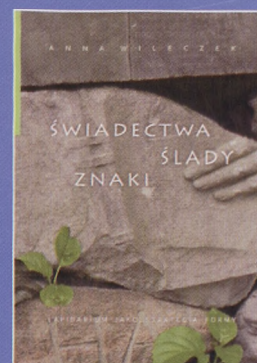
Nowości Wydawnictwa Uczelnianego

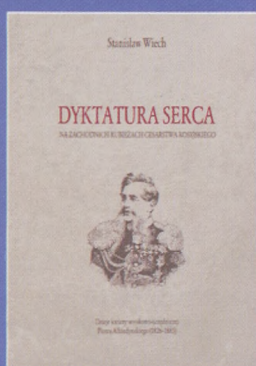
Katarzyna Justyniarska-Chojak, *Testamenty i inwentarze pośmiertne z ksiąg miejskich województwa sandomierskiego (XVI-XVIII wiek)*, 2010, 304 s., format B5, ISBN 978-83-7133-453-5, cena 34,00 zł

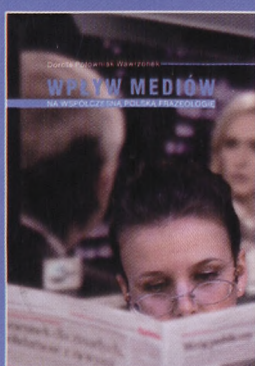
Ryszard Gryz, red., *Z perspektywy czterdziestolecia. Księga pamiątkowa Instytutu Historii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach (1970-2010)*, 2010, 367 s., format 245x190 mm, ISBN 978-83-7133-450-4, cena 35,00 zł

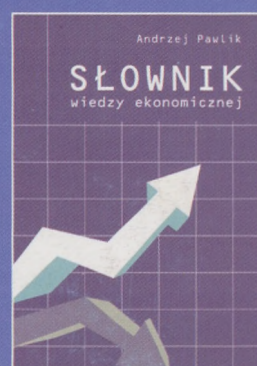
Anna Wileczek, *Świadczenia - ślady - znaki. Lapidarium jako strategia formy*, 2010, 350 s., format B5, ISBN 978-83-7133-446-7, cena 33,00 zł

Stanisław Wiech, *„Dyktatura serca” na zachodnich rubieżach Cesarstwa Rosyjskiego. Dzieje kariery wojskowo-urzędniczej Piotra Albiedynskiego (1826-1883)*, 2010, 314 s., ISBN 978-83-7133-452-8, cena 42,00 zł

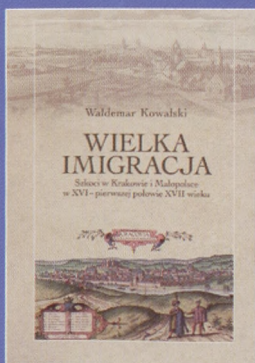
Dorota Połowniak-Wawrzonek, *Wpływ mediów na współczesną polską frazeologię*, 2010, 400 s., format B5, ISBN 978-83-7133-459-7, cena 45,00 zł

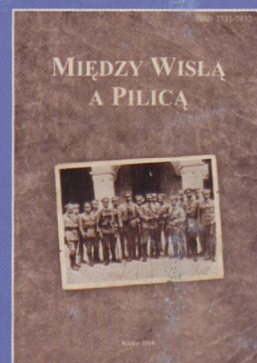
Andrzej Pawlik, *Słownik wiedzy ekonomicznej*, 2010, 260 s., format B5, ISBN 978-83-7133-449-8, cena 33,00 zł

Beata Wojciechowska, *Ekskomunika w Polsce średniowiecznej. Normy i funkcjonowanie*, 2010, 322 s., format B5, ISBN 978-83-7133-438-2, cena 40,00 zł

Waldemar Kowalski, *Wielka imigracja. Szkoci w Krakowie i Małopolsce w XVI - pierwszej połowie XVII wieku*, 2010, 328 s., format B5, ISBN 978-83-7133-441-2, cena 35,00 zł

„Między Wisłą a Pilicą. Studia i materiały historyczne”, t. 10, red. Marek Przeniosło, 2010, 275 s., format B5, ISSN 1731-7932, cena 30,00 zł

Adresy punktów w Kielcach, w których można nabyć książki i skrypty Wydawnictwa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego

- „Księgarni Edukacyjna”, ul. Głowackiego 9
- Centrum Książki „Wiedza”, ul. Paderewskiego 19/25
- Antykwariat Naukowy im. Andrzeja Metzgera, ul. Sienkiewicza 13

- Kiosk w budynku Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego, ul. Krakowska 11
- Tadeusz Kotras, ul. Świętokrzyska 21
- „Jeremiasz” Sławomir Cedro, Tomasz Krzysztofik, ul. Konopnickiej 5

Publikacje można zamawiać

- listownie: Wydawnictwo UJK, ul. Żeromskiego 5, 25-369 Kielce
- telefonicznie: (41) 349-72-65, tel./fax (41) 349-72-69
- pocztą elektroniczną: wyd@ujk.edu.pl